

Лащик І.І., Віблій П.І., Шелест М.О.
Національний університет «Львівська політехніка»

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Інвестиції є одним із найважливіших елементів на якому ґрунтується економіка та добробут кожної держави, вони є значним рушієм для розвитку виробництва, підприємництва та бізнесу. Тому соціально-економічний розвиток України суттєво залежить від створення сприятливого інвестиційного клімату. Активізація інвестиційної діяльності може стати визначальним фактором сталого розвитку країни та забезпечити високі та стійкі темпи економічного зростання.

Розвиток інвестиційної діяльності сприяє залученню капіталу як вітчизняних так і іноземних інвесторів, що в свою чергу створює умови для впровадження нових технологій, оновлення зношених основних виробничих фондів, створенню нових робочих місць та інших важливих складових, які призводять до розвитку країн, їх регіонів і галузей.

Україна з посиленням тенденцій до глобалізації стала на шлях інтеграції у світове господарство та прагне створити відкриту економічну систему, яка б підвищила конкурентоспроможності національного виробництва та завоювала довіру на світовому ринку [2].

Нині інвестиційна привабливість України залишається низькою, адже інвестиційний клімат в Україні є досить ризикованим, що спричинено недоліками у прозорості ведення бізнесу, політичній нестабільності.

Значно збільшує ризик інвестування в Україну її політична ситуація, проблемою якої є неефективна модель розвитку, неадекватність управління, нерозвиненість демократичних інститутів, невідповідність професіоналізму влади характеру завдань, що не дозволяє забезпечити надійний соціально-економічний розвиток країни і створити привабливий інвестиційний клімат [3].

О. М. Стефанків та В. І. Данилишин виокремили такі головні причини, які створюють перешкоди для розвитку інвестиційної діяльності в Україні:

- високі ставки мита, непорозуміння при визначенні митної вартості товарів та інших митних бар'єрів;
- відсутність єдиної стратегії та планів щодо заохочення інвестицій;
- політична, законодавча та економічна нестабільність в Україні;
- відсутність певних гарантій захисту для іноземних інвесторів від боржників і недобросовісних партнерів, впевненості у подальшому співробітництві під час економічних змін в законодавстві або під час кризи;
- невисокий рівень розвитку інфраструктури;
- низька продуктивність економіки;
- недосконале законодавство в сфері інвестування, що спричинює цілий ряд проблем для іноземних інвесторів;
- наявність корупції, рейдерства на підприємствах та бюрократизму в державних органах України [1].

Для покращення інвестиційної діяльності в Україні важливе значення відіграє удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату. Адже незважаючи на проблеми, які

нині існують у нашій країні, існує знаний перелік переваг для інвестування в Україну іноземних інвесторів, серед яких:

- високий рівень науково-дослідних розробок;
- оплата праці в Україні є набагато нижчою, ніж у високорозвинених країнах;
- швидке зростання українського ринку;
- добре розвинена інфраструктура;
- вигідне географічне розташування;
- значні запаси багатьох видів сировинних ресурсів;
- 60% чорноземів усього світу створюють передумови для агробізнесу;
- український корпоративний податок та податок на прибуток фізичних осіб найнижчі в Європі (з можливістю переходу на єдиний податок);
- законодавство в сфері захисту навколишнього середовища в кілька разів ліберальніше, ніж законодавство високорозвинених країн;
- Україна є учасником Світової організації торгівлі;
- український клімат дуже сприятливий для ведення будь-якого бізнесу (немає торнадо, цунамі, посухи, небезпечних комах, природних катастроф) [1].

Україна залишається привабливою для інвесторів, але для того аби активізувати інвестиційну діяльність потрібно врегулювати питання пов'язані із недоліками у прозорості ведення бізнесу, подолати політичну, законодавчу та економічну нестабільність в Україні.

У 2018 році індекс легкості ведення бізнесу демонструє відносно покращення рейтингу України (рис. 1).

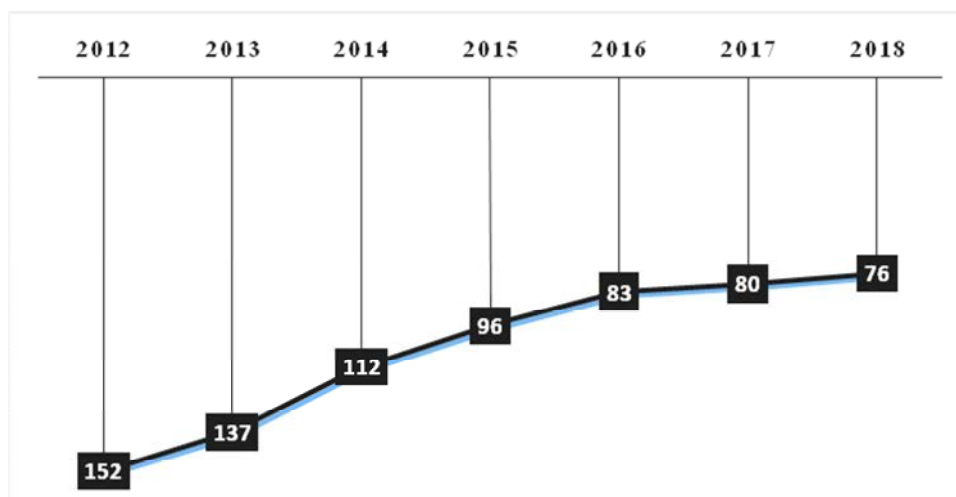

Рис. 1 - Зміни місця України у рейтингах ведення бізнесу за 2012-2018 рр.

Зміни наведені на рис. 1 вказують на покращення умов ведення бізнесу в Україні та можуть сприяти покращенню інвестиційного клімату нашої держави, адже інвестиційна сфера є однією з найчутливіших складових економічного розвитку, яка здатна миттєво реагувати на дію зовнішніх та внутрішніх чинників впливу.

Отже, Україна має всі шанси для того аби створити сприятливий інвестиційний клімат, вона залишається привабливою для інвесторів, але для того аби активізувати інвестиційну діяльність потрібно подолати політичну, законодавчу та економічну нестабільність в Україні. Активізація інвестиційної діяльності може стати визначальним фактором сталого розвитку країни та забезпечити високі та стійкі темпи економічного зростання.

1. Стефанків О. М. Інвестиційна привабливість економіки України [Електронний ресурс] / О. М. Стефанків, В. І. Данилишин // Ефективна економіка. – 2016. – Режим

доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3031>. 2. Дацій Н. В. Глобалізація інвестиційних процесів як унікальна можливість сталого розвитку країни [Електронний ресурс] / Н. В. Дацій // Ефективна економіка. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=177>. 3. Носова О.В. Інвестиційний клімат в Україні: основні напрями поліпшення / О.В.Носова // Стратегічні пріоритети. – 2015. – № 1. – С. 59-65.

Лещух І.В.

ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього НАН України»

ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ПРОСТОРОВИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ В КРАЇНАХ БЛИЗЬКОГО ЗАРУБІЖЖЯ

Завдяки комплексній державній підтримці малого та середнього бізнесу, значних успіхів у покращенні середовища здійснення підприємництва досягла Польща. Підприємства, які діють у вільних економічних зонах країни, мають [1]:

1) можливість отримати фінансову допомогу від держави при створенні бізнесу. При цьому, пріоритетним є субсидування таких галузей економіки, як капітальне будівництво, будівництво міської інфраструктури, альтернативна енергетика;

2) доступ до дешевих кредитів. Загалом, найбільш поширеним в Польщі є індивідуальний підхід у кредитуванні бізнесу, коли банки оцінюють галузь діяльності позичальника, саму компанію та розмір її первинного внеску в проект. Таким чином, фінустанови країни можуть надавати позики підприємцям на розвиток бізнесу лише під 5% річних (в деяких європейських країнах процентна ставка може знижуватися і до 3%), а у деяких галузях, наприклад будівельній, – під 3-4%;

3) можливість отримати державну підтримку у вигляді звільнення від сплати податку на прибуток терміном до 31.12.2020 р. та податку на нерухомість терміном до 3 років. Для отримання зазначених пільг інвестор зобов'язаний одержати спеціальний дозвіл, що видає орган управління відповідної ОЕЗ.

Загалом, основним завданням надання державних дотацій в рамках ОЕЗ є забезпечення розвитку економічно відсталих регіонів країни.

Активно розвиваються промислові (індустріальні) парки (зокрема, Floresti, Ungheni, Cainari, Tracom, Cimislia, Bioenergagro, Raut) і в Молдові, де основними аспектами державної підтримки створення і функціонування зазначених інституцій є [2, 3]:

1) компенсація витрат, пов'язаних із вилученням землі з категорії «землі сільськогосподарського призначення» та утворення на цих землях індустріальних парків;

2) надання права приватизації земель суспільного призначення за нормативною ціною, встановленою в період, коли така земля була надана у використання підприємству-адміністратору або орендована резидентом індустріального парку, але лише після гарантування і/або введення в дію будівництва і створення парку за місцем призначення;

3) можливість підприємства-адміністратора застосовувати коефіцієнт зменшення до 0,3 від тарифу, встановленого для щорічної оплати орендного договору за землю суспільного майна;

4) надання фінансової допомоги та податкових пільг відповідно до Податкового кодексу Молдови. Зокрема, це: можливість визначення податку на прибуток, отриманого від експорту товарів та послуг з промислових парків в розмірі 50% від квоти, встановленої в країні; звільнення від сплати акцизного податку на підакцизні